

STORTINGET

Innst. 246 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra arbeids- og sosialkomiteen

Dokument 8:157 LS (2025–2026)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen og Seher Aydar om å reversere tidligere svekkelser i arbeidsmiljøloven og styrke tillitsvalgtes myndighet

Til Stortinget

Innledning

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag til endringer i arbeidsmiljøloven, slik at søknader om bruk av gjennomsnittsberegning av arbeidstid til Arbeidstilsynet, som begrunnes med at arbeidstakerne arbeider utenfor sitt hjemsted og har behov for friperioder, må ha som forutsetning at arbeidsgiver har sendt arbeidstakerne på oppdrag.
2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sikrer at ansatte i varehandelen omfattes av arbeidsmiljølovens vern mot natt- og søndagsarbeid.
3. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å reversere den utvidede adgangen til å avtale nattarbeid i tidsrommet 21.00 til 23.00.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

Komiteens behandling

Komiteen ba i brev av 17. mars 2026 om statsrådets vurdering av representantforslaget. Statsrådets svarbrev av 7. april 2026 følger vedlagt.

Komiteen har avgitt to innstillinger til Representantforslag 157 LS (2025–2026), en S-del og en L-del. Komiteens merknader er i hovedsak lagt inn i Innst. 247 L (2025–2026), der lovforslagene blir fremmet.

Som ledd i komiteens behandling ble det åpnet for skriftlig høring/innspill. Komiteen mottok sju innspill.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Per Vidar Kjølmoen, Morten Sandanger, Agnes Nærland Viljugrein og Elise Waagen, fra Fremskrittspartiet, Kristin Løvaas Gjerde, Bjørnar Laabak, Julia Brännström Nordtug og Sebastian Saltrø Ytrevik, fra Høyre, Amalie Gunnufsen og Anna Molberg, fra Sosialistisk Venstreparti, lederen Marian Hussein, og fra Rødt, Marie Sneve Martinussen, viser til Representantforslag 157 LS (2025–2026) fra representanter fra Rødt om å reversere tidligere svekkelser i arbeidsmiljøloven og styrke tillitsvalgtes myndighet.

Komiteen viser til at det fremmes flere forslag om endringer i arbeidsmiljølovens regler om arbeidstid. Reglene om arbeidstid skal verne arbeidstakere mot ordninger som kan gå ut over helse og sikkerhet, og skal ivareta en nødvendig balanse mellom arbeid, hvile og

fritid. Lange arbeidsdager og lite hviletid er forbundet med økt risiko for arbeidstakers helse og for skader og ulykker på arbeidsplassen.

Komiteen viser til sine respektive partiers merknader i Innst. 247 L (2025–2026).

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:157 LS (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen og Seher Aydar om å reversere tidligere svekkelser i arbeidsmiljøloven og styrke tillitsvalgtes myndighet – vedlegges protokollen.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 5. mai 2026

Marian Hussein

leder

Bjørnar Laabak

ordfører

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Arbeids- og sosialkomiteen i Stortinget
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

26/1430-

7. april 2026

Representantforslag 157 LS (2025-2026) om å reversere tidligere svekkelser i arbeidsmiljøloven og styrke tillitsvalgtes myndighet

Jeg viser til arbeids- og sosialkomiteens brev av 17. mars 2026, hvor det bes om en vurdering av representantforslag 157 LS (2025-2026) fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen og Seher Aydar.

Representantene fremmer flere forslag om endringer i arbeidsmiljølovens regler om arbeidstid. Reglene om arbeidstid skal verne arbeidstakere mot uforsvarlige ordninger som kan gå utover helse og sikkerhet, og skal ivareta en nødvendig balanse mellom arbeid, hvile og fritid. Lange arbeidsdager og lite hviletid er forbundet med økt risiko for arbeidstakers helse og for skader og ulykker på arbeidsplassen. Det samme gjelder arbeid om natten. Derfor er det viktig at loven setter rammer.

Samtidig er det viktig med fleksibilitet, og loven åpner på flere områder for at det kan avtales unntak. Enkelte unntak kan avtales direkte mellom arbeidsgiver og den enkelte arbeidstaker. Større unntak krever lokal avtale med tillitsvalgte i virksomhet bundet av tariffavtale. De mest omfattende unntakene og lengste skiftene kan ikke avtales direkte med den enkelte ansatte, men er forbeholdt avtale med fagforening med innstillingsrett. Dette er for å sikre et jevnere styrkeforhold og at arbeidstakers interesser ivaretas. Denne fleksibiliteten skal sikre arbeidstidsordninger som ivaretar arbeidstakers helse og velferd, og samtidig er tilpasset virksomhetens behov.

Jeg er kjent med at enkelte fagforeninger og arbeidstakere opplever press på å inngå avtaler om gjennomsnittsberegning av arbeidstid, samtidig som arbeidsgiversiden spesielt i offentlig

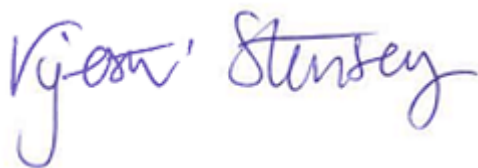
sektor etterlyser større fleksibilitet til å fastsette arbeidstidsordninger noe utover loven hovedregler.

Reguleringen av arbeidstid er et tema som er utredet flere ganger. Siden arbeidstid er sammenvevet med tariffavtaler og lønn, mener jeg at utgangspunktet må være at diskusjon omkring disse spørsmålene skjer i dialog med partene. Jeg vil også vise til anmodningsvedtak av 5. juni 2025 der Stortinget ber regjeringen, i tett dialog med partene i arbeidslivet, vurdere om det er behov for å gjøre endringer i arbeidsmiljøloven § 10-5 første og andre ledd for å sikre at arbeidstakeres styrkeforhold og interesser i forbindelse med avtale om gjennomsnittsberegning av arbeidstid ivaretas på en god måte.

På den bakgrunn ble det avholdt et møte med partene den 10. mars 2026 for å høre partenes vurderinger. De ga i møtet uttrykk for ulike erfaringer og synspunkter, og flere pekte på behov for mer utredning av saken. I forlengelsen av dette ga flere blant annet i Stortingets høring av denne saken 26. mars uttrykk for at det er viktig å se spørsmål om gjennomsnittsberegning i en større sammenheng, og etterlyste systematisk kunnskap om konsekvensene og utviklingen etter endringene i 2015, og hvor godt reglene fungerer. Regjeringen vil følge opp dialogen med partene videre framover, og vurdere eventuelle kunnskapsbehov nærmere.

Når det gjelder representantenes forslag om «å sikre at ansatte i varehandelen omfattes av arbeidsmiljølovens vern mot natt- og søndagsarbeid», vil jeg vise til utvalget for styrket vern mot nattarbeid mv. for arbeidstakere i varehandelen. Dette utvalget, nedsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet, leverte sin rapport «Natt- og alenearbeid i varehandelen» i august 2024. I rapporten foreslo ikke utvalget endringer i adgangen til natt- og søndagsarbeid for denne bransjen. Utvalget konkluderte imidlertid med at det er behov for en strengere praksis knyttet til bruken av nattarbeid og at det må gjøres konkrete og reelle vurderinger, hvor hensynet til arbeidstakers vern veies opp mot samfunnets og virksomhetens behov. Når det gjelder søndagsarbeid, presiserte utvalget også her at virksomheter må gjøre en konkret vurdering av om det reelt sett er nødvendig med søndagsarbeid, og at hensynet til vern av arbeidstaker må veies mot andre relevante hensyn. Arbeids- og inkluderingsdepartementet har fulgt opp rapporten blant annet ved å be Arbeidstilsynet ta initiativ overfor partene for å styrke informasjon og veiledning om regelverk og fremgangsmåter ved bruk av natt- og alenearbeid i bransjer der dette er særlig aktuelt.

Med hilsen

Kjersti Stenseng